

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΥΔΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Καταγραφή 38 μοναστηριών και μονυδριών της περιοχής των Βόρειων Σποράδων, πραγματοποιήθηκε –μέσω της έκδοσης ενός εξαιρετικά ενδιαφέροντος βιβλίου- το ΤΕΕ Μαγνησίας. Το βιβλίο, με τίτλο «Καταγραφή Μοναστηριών Βόρειων Σποράδων», παρουσιάστηκε επίσημα στις 10/7, παρουσία του υπουργού Πολιτισμού, Αντ. Σαμαρά. Μετά την καταγραφή των μοναστηριών της ηπειρωτικής Μαγνησίας, το ΤΕΕ Μαγνησίας, με την οικονομική βοήθεια της πρώην αναπληρώτριας υπουργού Πολιτισμού, Φ. Πετραλιά, προχώρησε στην έκδοση του δεύτερου τόμου, κατόπιν συλλογής στοιχείων από Ομάδα Εργασίας του τοπικού τμήματος, που αφορά την καταγραφή μοναστηριών και μονυδριών, από την περιοχή των Βόρειων Σποράδων.

Τα μοναστήρια παρουσιάζονται ανά γεωγραφική περιοχή και βρίσκονται επτά στη Σκιάθο, ισάριθμα στην Αλόνησσο και 24 στη Σκόπελο. Τα κείμενα, γραμμένα με κατανοητό τρόπο, συμπληρώνονται από χάρτες, τοπογραφικά σκαριφήματα και φωτογραφίες.

Δυστυχώς, κατά την καταγραφή, το ΤΕΕ διαπίστωσε ανεξέλεγκτες, καταστροφικές, μεγάλης κλίμακας, ανακαινιστικές επεμβάσεις, που αλλοίωσαν τα μνημεία, χωρίς να πείθουν για την αναγκαιότητά τους.

«Ο μοναχισμός στα νησιά των Σποράδων εντοπίζεται στο 10^ο αι., όμως ίδρυση και ανακαινίσεις

μονών και μονυδριών παρουσιάζονται κυρίως το 17^ο - 18^ο αι., όπου ανήκουν και τα περισσότερα από τα σημερινά κτίσματα. Ανάμεσά τους υπάρχουν αξιολογικά προσκυνήματα, σημαντικές πνευματικές εστίες με ιστορικό και κοινωνικό ρόλο, αλλά και χώροι ταπεινοί», υπογραμμίζει η σχετική ομάδα εργασίας, αποτελούμενη από τους **Μάγδα Γάκη** (Α.Μ-συντονίστρια της ομάδας), **Αλέξανδρο Περιβολάκη** (Α.Μ), **Άννα Χατζηγεωργίου** (Α.Μ), **Προκόπη Κουλούρη** (Π.Μ), **Νίκο Γεωργιάδη** (Τ.Μ), **Γιάννη Πολυμενίδη** (Τ.Μ) και τους ειδικούς συνεργάτες **Βάσσα Παρασκευά** (Δρ. θεολογίας) και **Μαρία Νάνου** (θεολόγος-ιστορικός βυζαντινής τέχνης).

Όπως προειδοποιούν τα μέλη της ομάδας, οι εύκολες παρεμβάσεις εξαφανίζουν τα ιστορικά τεκμήρια, αποδυναμώνουν τις ρίζες με το παρελθόν, μειώνουν την αξία του μνημείου στο χρόνο. Αρκετά παραμένουν εγκαταλελειμμένα στη φθορά του χρόνου και άλλα δείχνουν φροντισμένα, μόνο όσον αφορά το καθολικό τους.

Είναι λυπηρό μονυδρία κυρίως, να μετατρέπονται σταδιακά σε «γραφικά» εξωκκλήσια, αποκομμένα εντελώς από την ιστορία τους, έρημοι περιστασιακοί τόποι προσευχής. Η Αρχιτεκτονική Επιτροπή καλό θα είναι να ελέγχει όλα τα εκκλησιαστικά οικοδομήματα, όσα δεν ανήκουν στις Εφορίες Αρχαιοτήτων ως κηρυγμένα μνημεία. Η

ελπίδα είναι ότι με την καταγραφή, κάποια από αυτά θα επιλεγούν και θα συμπεριληφθούν σε προγράμματα αποκατάστασης και ανάδειξης. Η υιοθέτηση της πρότασής του ΤΕΕ Μαγνησίας για ετήσια προβολή κάθε φορά ενός μοναστηριού, με εκδηλώσεις, όπου το μνημείο θα γίνεται γνωστό, θα εξασφαλίζει πιθανόν κάποια έσοδα και για τη συντήρησή του. Στόχος της εργασίας είναι η ανάδειξη των μονών και μονυδριών και η προστασία πολιτιστικών μνημείων και φυσικών τοπίων.

Βέλτιστη λύση προστασίας των μνημείων είναι η ένταξή τους σε περιπατητικές διαδρομές, καθώς «το μονοπάτι 'κοσκινίζει' τον πολύ κόσμο», όπως εύλογα ελέχθη ως επιχείρημα από κάποιους μοναχούς, στην άρνησή τους να διανοιχθεί κανονικός δρόμος.

Εκτιμώντας τις συνθήκες κατά περίπτωση προτείνονται νέες χρήσεις, που εξασφαλίζουν βιωσιμότητα, το ζωντανά των χώρων και την ανάδειξη της δομής του. Σκοπός των πιθανών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στους χώρους των μονών, συμβατών με την ιερότητά τους, είναι η αύξηση της επισκεψιμότητας, διαθέτοντας προϊόντα και υπηρεσίες, πάντα σε περιορισμένη κλίμακα με σκοπό την επιβίωσή τους.

Ο θρησκευτικός τουρισμός σε συνδυασμό με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, μπορεί να προσδώσει τη σύνθετη πολιτιστική χροιά στον τόπο. ■

γιατί... το σωστό εργαλείο... κάνει το μάστορα...

εάν δεν το έχετε... μπορούμε να σας το ενοικιάσουμε... και να κάνετε εύκολα, γρήγορα και σωστά τη δουλειά σας...

Γενεύουμε παράδοση στο εργαλείο ή στο χώρο σας...

Ιωάννης Σαγώνας

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

15ο χλμ Θεσσαλονίκης - Λαγκαδά (έναντι Στρατοπέδου Λαγκαδά) - Τηλ.: 23940 26080, 23940 25274 - Fax: 23940 25744

ΚΟΠΗ & ΔΙΑΤΡΗΣΗ ΜΠΕΤΟΝ ΜΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΑΔΑΜΑΝΤΟΦΟΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ
ΕΓΓΥΗΘΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΑΔΙΑΤΑΡΑΧΤΗ
& ΚΑΘΑΡΗ
ΚΟΠΗ ΚΑΙ
ΔΙΑΤΡΗΣΗ
www.sagonas.gr

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΣΑΓΩΝΑΣ
15ο ΧΙΛ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΛΑΓΚΑΔΑ
ΛΑΓΚΑΔΑΣ, Τηλ.: 23940-26080
Fax: 23940-25744
e-mail: info@sagonas.gr